

BR.0002.3(46).2024

**Protokół Nr XLVI/2024
z obrad sesji Rady Powiatu Hajnowskiego
w dniu 14 marca 2024 r.**

**w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego w Hajnówce (ul. A. Zina 1)
(początek sesji - godz. 13:00, koniec - godz. 14:05)**

Do punktu 1 – go:

Sesję otworzył i przewodniczył obradom Przewodniczący Rady Powiatu Hajnowskiego Eugeniusz Saczko.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Szanowni Państwo, otwieram XLVI sesję Rady Powiatu Hajnowskiego. Bardzo serdecznie witam wszystkich radnych, witam panią wicestarostę Joannę Kojło. Bardzo serdecznie witam pana Mikołaja Janowskiego, radnego sejmiku Województwa Podlaskiego. Witam serdecznie panią mecenas Elizę Rurewicz. Witam bardzo serdecznie po raz, po raz pierwszy w tej roli na naszej sesji nowego skarbnika Powiatu Hajnowskiego, panią Grażynę Świętochowską.

Witam serdecznie przedstawicieli mediów, witam mieszkańców Powiatu Hajnowskiego za pośrednictwem telewizji. Oczywiście nasza sesja jest transmitowana, można ją także oglądać na kanale You Tube.

Na podstawie listy obecności stwierdzam, iż w obradach sesji uczestniczy 15 radnych na 16 [Starosta Hajnowski Andrzej Skiepmo jest nieobecny]. Wszystkie nasze dzisiejsze uchwały i stanowiska będą prawomocne. W dzisiejszej sesji nie uczestniczy pan starosta. Chcę powiedzieć, że pan starosta wczoraj był na odebraniu nagród już o tym mówił, ale przypomnę, iż otrzymaliśmy nagrodę za zajęcie drugiego miejsca na najlepiej zarządzany powiat w Polsce w kategorii powiatów do 60000 mieszkańców. Oraz, tak jak mnie dzisiaj pan Starosta poinformował, otrzymaliśmy także drugą nagrodę, specjalne wyróżnienie dla Powiatu Hajnowskiego, jedyne tego typu, które zostało wręczone za najwyższy wzrost wszystkich wskaźników branych pod uwagę przy wybieraniu najlepiej zarządzanych powiatów w Polsce. Także w związku z tym pan starosta, no, akurat wraca w tej chwili ze spotkania i nie może dzisiaj uczestniczyć. Oczywiście za zajęcie tego miejsca gratuluję wszystkim radnym, panu staroście, zarządowi i wszystkim pracownikom Urzędu Powiatu Hajnowskiego.

Do punktu 2-go:

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Szanowni Państwo, dzisiejsza sesja została zwołana na wniosek Zarządu Powiatu Hajnowskiego. Otrzymaliście Państwo porządek obrad, czy są jakieś uwagi do porządku obrad? Nie widzę. Jeżeli nie ma uwag do porządku obrad, to porządek obrad przyjmujemy bez głosowania. Ja tylko przypomnę wszystkim Państwu porządek obrad:

1. Otwarcie.
2. Przedstawienie porządku obrad.
3. Powzięcie uchwały w sprawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Podlaskiego.
4. Stanowisko samorządu Powiatu Hajnowskiego sprawie wyrażenia opinii o projekcie ustawy o obiekcie światowego dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska.

5. Stanowisko w sprawie szkód powodowanych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową na terenie Powiatu Hajnowskiego.
6. Zamknięcie obrad XLVI sesji Rady Powiatu Hajnowskiego.

Do punktu 3-go:

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Przechodzimy do punktu 3, powzięcie uchwały w sprawie wyjaśnienia, wniesienia, przeproszam skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Podlaskiego. Ja tylko Państwu przypomnę, że chodzi tu o sprawę, o sprawy pana radnego Bogusława Łabędzkiego. Sprawa ta polegała na tym, iż odwołaliśmy pana Łabędzkiego uchwałą Rady Powiatu. Następnie Komisarz Wyborczy w Białymstoku odwołał pana Bogusława Łabędzkiego z radnego na jego wniosek. Natomiast następnie Wojewoda uchylił w trybie nadzorczym naszą uchwałę. Ale ponieważ o tym dyskutowaliśmy też na ostatniej sesji, jest decyzja zarządu, aby skierować to postanowienie wojewody do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Krótko mówiąc, z tego względu, iż w momencie, kiedy podejmowaliśmy naszą uchwałę, w obrocie prawnym nie było jeszcze decyzji Komisarza Wyborczego w Białymstoku. Ta decyzja została przez Komisarza podjęta bodajże 7 dni po naszej decyzji, w związku z tym według interpretacji naszej to raczej Komisarz nie miał prawa odwołać na podstawie rezygnacji, ponieważ była wcześniej podjęta uchwała o pozbawieniu mandatu przez Radę Powiatu Hajnowskiego. Tak w skrócie, ale jeżeli są jeszcze jakieś pytania, czy potrzeba wyjaśnień, jest pani mecenas i na pewno takich wyjaśnień udzieli. Proszę bardzo, czy są pytania, jest. Proszę bardzo, pan radny Michalak.

Radny Lech Jan Michalak: Panie przewodniczący, jestem zdziwiony, że tak się dzieje. Z tego wyjaśnienia starosty, które podpisał wynika konkretnie, że wcześniej Bogdan był odwołany przez w województwie, a dopiero myśmy podejmowali uchwałę, i nam pozostawało tylko potem już była rezygnacja przyjęta przez Komisarza Wyborczego do zatwierdzenia tego, potwierdzenia to że on już nie jest członkiem Rady, ale nie Rada go odwołała, tylko on sam zrezygnował z działalności jako radny i tak to powinno wyglądać, ale widzę, że władze zapomniały, że to teraz rządzi nowy wojewoda, nie wojewoda, z którym się Bogdan dobrze znał, i nie jest on z PiSu, tak, że my, dziwię się, że to nie doszło do informacji do zarządu. I zarząd dalej używa gierki i w koszty wciąga. Dziękuję.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Gwoli tylko wyjaśnienia, nie wiem, skąd pan wyczytał, że w dniu podejmowania uchwały był już mandat wygaszony, bo w uzasadnieniu, które pan otrzymał, jest zapisane, cytując: W dniu 23 stycznia 2024 roku, czyli 7 dni po podjęciu przez Radę Powiatu uchwały, Komisarz Wyborczy w Białymstoku wydał postanowienie o wygaśnięciu mandatu. Komisarz wydał postanowienie w dniu 22 stycznia. Nasza sesja odbyła się w dniu 18 stycznia, więc no, nie wiem, skąd pan to wyczytał, że było Pisuj było to wygaszone. Natomiast odnosząc się do Pisuj tego stwierdzenia, że ktoś tam znał dobrze wojewodę, może to wyjaśnianie jest jakieś. Dziękuję bardzo, Proszę bardzo Pan radny chciał jeszcze zabrać głos.

Radny Lech Jan Michalak: Może nie warto dyskutować, bo i tak was nikt nie przekona. Jesteście zgodni, bo gorzej wygląda to na przykład, u nas są składane interpelacje, terminy mijają, a pan panie przewodniczący nie daje odpowiedzi. Własnych dzieci się wstydzicie, dziękuję.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Dziękuję bardzo, interpelacje, odpowiedzi udziela Pan starosta, nie przewodniczący, tylko pan starosta, przewodniczący tylko przekazuje te odpowiedzi. Jeżeli pan jeszcze nie ma odpowiedzi, to znaczy, że jeszcze starosta tych odpowiedzi nie udzielił. Dziękuję. Czy są jeszcze pytania? Proszę bardzo, pan radny Ostapczuk. Szczegółowy przebieg obrad odzwierciedla nagranie z XLVI sesji Rady Powiatu VI kadencji z dnia 14 marca 2024r., które udostępnione jest na głównej stronie internetowej Powiatu Hajnowskiego www.samorzad.gov.pl/web/powiat-hajnowski oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Hajnowskiego, w zakładce – protokoły Rady Powiatu, za pośrednictwem kanału YouTube.

Radny Roman Ostapczuk: Panie przewodniczący, pani starosto, odnosząc się do tego, co powiedział przed chwilą pan Michalak, jak zwykle, interpretacje dalekie są od prawdy i od prawa. Dziwnym jest, że służby wojewody nie sprawdziły na skutek interpelacji, bo zapomnieliście, z jakiego powodu to się zadziało. Interpelacja została złożona, Pan Michalak, kiedy? I to ciąg dalszy tej interpelacji skutkowałam naszymi postanowieniami. Przepraszam, dziwi mnie fakt, że wojewoda, na którego tak pan się popiera i o znajomościach mówi- ale to chyba wyjaśnia sprawę- dlaczego nie wszczęto żadnego postępowania, z jakiego tu powodu nastąpiło? Jak długo to trwało? Słuchajcie, odwołanie radnego to nie jest takie hop siup, bez podstawy, bez prawa, które każdemu się należy, musiały zaistnieć odpowiednie przesłanki ku temu. O tym pan już nie wspomina. Może właśnie dlatego, o czym pan wspomina o tych znajomościach, może to z tego właśnie wynika, że wszyscy zrobili to w ekspresowym tempie, nie zastanawiając się, dlaczego tak się zadziało. Skoro są aż takie rozbieżności, skoro, tak jak pan przewodniczący słusznie zauważył, nie zgadzamy się z interpretacją, która odwołuje naszą uchwałę, postanowiliśmy skierować sprawę do Sądu Administracyjnego, aby to raz na zawsze zostało wyjaśnione i żeby pan i inne osoby nie nadużywały co sesja, tej samej sytuacji. Czas z tym skończyć. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Dziękuję bardzo. Jeżeli nikt już nie chce zabierać głosu, to przejdziemy do głosowania. Bardzo proszę o przygotowanie głosowania. Kto z pań i panów radnych jest za przyjęciem uchwały w sprawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku na rozstrzygnięcie nadzorcze wojewody podlaskiego proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie przycisku. Kto się wstrzymał? Kto jest przeciw? Za 10 głosów, przeciw 1 głos, wstrzymało się 4 radnych. Uchwała została przyjęta.

Głosowanie w sprawie Powzięcie uchwały w sprawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Podlaskiego. - czas głosowania: 14 marca 2024, godz. 13:11, wyniki: ZA: 10, PRZECIW: 1, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 4, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 1

Wyniki imienne: Piotr Filimoniuk (ZA), Jarosław Gerasimiuk (ZA), Alla Gryc (ZA), Mateusz Damian Gutowski (WSTRZYMUJĘ SIĘ), Jan Korcz (ZA), Krystyna Koško (WSTRZYMUJĘ SIĘ), Mirosław Łukianiuk (ZA), Lech Jan Michalak (PRZECIW), Tamara Moroz (WSTRZYMUJĘ SIĘ), Roman Ostapczuk (ZA), Krzysztof Eugeniusz Petruk (ZA), Mirosław Romaniuk (WSTRZYMUJĘ SIĘ), Piotr Rybak (ZA), Olga Rygorowicz (ZA), Eugeniusz Saczko (ZA), Andrzej Skiepkó (NIEOBECNI)

**Uchwała Nr XLVI/367/2024
RADY POWIATU HAJNOWSKIEGO
z dnia 14 marca 2024 r.**

w sprawie wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku na rozstrzygnięcie nadzorcze Wojewody Podlaskiego

Do punktu 4-go:

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Przechodzimy do kolejnego punktu porządku obrad 4, Stanowisko samorządu Powiatu Hajnowskiego w sprawie wyrażenia opinii

Szczegółowy przebieg obrad odzwierciedla nagranie z XLVI sesji Rady Powiatu VI kadencji z dnia 14 marca 2024r., które udostępnione jest na głównej stronie internetowej Powiatu Hajnowskiego www.samorzad.gov.pl/web/powiat-hajnowski oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Hajnowskiego, w zakładce – protokoły Rady Powiatu, za pośrednictwem kanału YouTube.

o projekcie ustawy o obiekcie światowego dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska. Czy pani Starosta chciałaby coś do tej uchwały wyjaśnić, czy, czy ja mam to zrobić? Proszę, proszę, Pani Wicestarosta.

Wicestarosta Joanna Kojło: Panowie Przewodniczący, radni, Szanowni Państwo. Otrzymaliśmy powiadomienie inicjatywy mieszkańców regionu Puszczy Białowieskiej w sprawie przeprowadzenia referendum lokalnego na terenie powiatu. Nie to?

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Mówimy o stanowisku samorządu powiatu hajnowskiego w sprawie projektu ustawy o obiekcie światowego dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska.

Wicestarosta Joanna Kojło: Przepraszam już, wystosowaliśmy stanowisko przepraszam, tak oczywiście samorząd Powiatu Hajnowskiego negatywnie opiniuje projekt ustawy o obiekcie światowego dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska, przedstawiony na Komisji Senackiej Komisji Środowiska i Klimatu w dniu 13 lutego i zrobiliśmy to w takim skrócie, w sumie w 5 punktach. I te punkty zostały wypracowane na spotkaniu wójtów oraz nas starostów i burmistrzów. I zawarliśmy takie punkty: 1 punkt, projekt ustawy dotychczas nie był poddany konsultacjom społecznym z mieszkańcami Powiatu Hajnowskiego. 2. Nie wyrażamy zgody na wyłączenie prywatnych nieruchomości, tak zwana strefa buforowa określająca granice własności skarbu państwa. 3. Oczekujemy na ustawowe zapewnienie środków na realizację programu ponadlokalnej strategii rozwoju gmin Powiatu Hajnowskiego i Gmin Powiatu Hajnowskiego i Powiatu Hajnowskiego na lata 2022- 2030. I 4 punkt: oczekujemy na pełne i terminowe wypłaty za odszkodowania szkód wyrządzonych przez dzikie zwierzęta i 5. Deklarujemy wspólną pracę nad nowym projektem ochrony Puszczy Białowieskiej. I może ciąg dalszy, tak, Panie przewodniczący, czy? Dobrze, dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Dziękuję bardzo. Króciutko, jeśli mogę dodać historię państwo znacie, Komisja Senacka już obecnej kadencji na posiedzeniu przedstawiła projekt ustawy o obiekcie światowego dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska, który to projekt wywołał wiele kontrowersji w różnych środowiskach i tam już wcześniej mówiliśmy po tym spotkaniu- pan starosta o tym mówił, że były wcześniejsze rozmowy wójtów, pana burmistrza i pana starosty- aby wszystkie jednostki samorządowe Powiatu Hajnowskiego wspólnie na, wspólnie, ale każdy osobno na na swoich sesjach przyjęli takie stanowisko samorządów Powiatu Hajnowskiego. I takie stanowisko zostało wypracowane i jest taka prośba do, do wszystkich radnych, wszystkich samorządów, abyśmy na swoich sesjach przyjęli to stanowisko jako stanowisko wspólne wszystkich samorządów, żeby nie każdy oddzielnie samorząd przyjmował swoje stanowisko, ale Puszcza jest jedna, samorzady mają bardzo podobne, czy nawet wręcz takie same stanowisko, jeśli chodzi o Puszcę Białowieską. W związku z tym pojawił się ten wypracowany projekt. Mamy go przyjmując, jak wszystkie gminy przyjmą ten projekt zostanie on wtedy skierowany do Komisji Senackiej, do ministerstwa, do wszystkich organów, gdzie będzie to potrzebne. Także, taka jest historia. Sekundkę, pan radny Gutowski, bardzo proszę.

Radny Mateusz Gutowski: Panie przewodniczący, Wysoka Rado, znaczy generalnie bardzo dobrze, że taki projekt stanowiska się pojawił. Już dużo o tym, o tej, o tym projekcie ustawy powiedziano, więc może ja tu nie będę przedłużał, oprócz tego, że oczywiście prawdą jest, że zawsze trzeba próbować rozmawiać, ale trudno rozmawiać o dokumencie, który już na wstępie, w połowie albo i więcej nadaje się do wyrzucania do kosza. I to nie jest tak, że to wymaga jakichś drobnych korekt, bo oczywiście wtedy możemy sobie dyskutować, ale jeżeli na przykład rozdział bodajże 5 tego projektu ustawy dotyczący turystyki praktycznie jest do wyrzucenia, co wspaniale pan Eugeniusz Ławreniuk na swoim profilu facebookowym wypunktował punkt po punkcie każdy artykuł tego rozdziału. Jest tam mnóstwo niesprawiedliwych dla samorządów zapisów, choćby takich jak to, że Rada społeczna, w skład

której będą wchodzić samorządowcy, ma tylko funkcje opinii, a rada naukowa, uzgodnienia i dużo jeszcze więcej takich rzeczy trudno tu rozmawiać tak naprawdę, może byłoby inaczej z tym projektem ustawy, gdyby jego inicjatorzy przed jego hucznym zaprezentowaniem i lansowaniem w mediach najpierw porozmawiali z samorządowcami. Ja oglądałem Komisję Senacką, na której był wójt Białowieży, wójt Narewki, wójt Hajnówki, pan starosta, pan burmistrz i pan radny Janowski. Po pierwsze, nie jest prawdą, że tam mógł być każdy, wójt Białowieży, na przykład, chciał zabrać mnie, dostał odpowiedź, że nie może. A po drugie, no, byłem głęboko zażenowany, jak przewodniczący tej komisji, czyli pan senator Gawłowski, odnosił się do naszych samorządowców. Znaczy, bo trudno mówić znaczy, można mówić sobie pięknie o dialogu, ale po pewnych zachowaniach i stawiania akcentów w czasie tej Komisji, to ja nie wiem, czy tam jest wola takiego dialogu z samorządami, z samorządowcami. Ale to tak krótkim tytułem wstępu, ja bym jednak wiedząc też o tym, że na przykład Rada Gminy Białowieża lekko te stanowisko zmodyfikowała, ja bym chciał zawnioskować o zmianę punktu 5, znaczy, one nie jest zbieżne z Radą Gminy Białowieża. To jest mój, to jest mój pomysł. Ja może najpierw powiem, jakbym chciał to zmienić, a później krótko postaram się, Państwa do tego przekonać, dlaczego chciałbym tak to zmienić. Otóż, punkt 5 brzmi obecnie: deklarujemy wspólną pracę nad nowym projektem ochrony Puszczy Białowieskiej. Ja wnioskuję i tu skorzystam ze swoich notatek, bo to trochę lekko to wydłużyłem- aby ten punkt 5 brzmiał następująco: Deklarujemy wspólną pracę nad nowym projektem ochrony Puszczy Białowieskiej w oparciu o już istniejący projekt zintegrowanego planu zarządzania obiektem światowego dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska, w taki sposób, aby zapewniał on a) zachowanie obecnej struktury organizacyjnej Puszczy, 3 Nadleśnictwa i Białowieski Park Narodowej, wzbogaconej o biuro koordynacyjne obiektu UNESCO. Punkt B: Przyjęcie samorządowego wniosku korekty strefowania obiektu. Dlaczego taki wniosek? Otóż nie do końca wiem, jakie są przyczyny merytoryczne, że ten projekt ustawy się obecnie pojawił, ponieważ na tym etapie UNESCO tego od nas nie wymaga, UNESCO od nas, czyli od państwa Polskiego UNESCO wymaga od nas dokończenia prac nad zintegrowanym planem zarządzanie obiektem UNESCO. Były, trwały przez jakiś czas, rok, dwa konsultacje, w grudniu mogliśmy zgłaszać poprawki swojej uwagi do tego planu. Ja, ja sam osobiście zgłosiłem 4, ale to samorządy też takie uwagi zgłaszały. Jakby sprawa się zatrzymała. Nie wiemy, czy te, czy te uwagi zostały wzięte nasze pod uwagę czy nie. A w tym przypadku jakiej byśmy wspaniałej ustawy nie chcieli zrobić, jeśli Plan zintegrowanego zarządzania tym obiektem będzie źle zrobiony albo nie weźmie pod uwagę pod uwagę naszych poprawek, to w ustawie nie będzie można zapisać nowych rzeczy, ponieważ to będzie nadrzędny dokument. Dla UNESCO najważniejszy jest ten zintegrowany plan. Dlatego, żeby tu było też jaśniejsze dla, dla tych, dla których to wysłamy, to my powinniśmy się domagać najpierw dokończenia prac nad tym zintegrowanym planem i wzięciem naszych uwag pod uwagę, w szczególności, że istnieje taki dokument zamieszczony przez Ministerstwo Środowiska, który się nazywa: Rozwiązania prawne chroniące Puszcę Białowieską jako obiektem światowego dziedzictwa UNESCO. Sprawiedliwa społecznie, transformacja obszaru Puszczy Białowieskiej, jej trwała, pełna ochrona i na stronie 7 tego dokumentu możemy odczytać: To jest nowy dokument, takie rzeczy, plan zarządzania dla polskiej części obiektów światowego dziedzictwa Puszcza Białowieska Ministerstwo Klimatu i Środowiska dokonało przeglądu projektu zintegrowanego planu zarządzania obiektem i zdiagnozowało 3 zasadnicze problemy. Brak wystarczającego odniesienia się w projekcie planu do wpływu zapory na obiekt związany z tym. Brak propozycji działań minimalizujących i negatywny wpływ i działań kompensacyjnych. Przedstawienie propozycji korekt strefy ochrony UNESCO, które zmniejszają powierzchnię strefy trzeciej w tym, tereny obejmujące drzewostany ponad stuletnie wyłączone z gospodarki leśnej na korzyść strefy czwartej dopuszczającej pozyskanie drewna, co powoduje niezgodność z wytycznymi z

misji z 2018 roku. Przedstawienie planu zabezpieczenia pożarowego, które zakłada pozyskanie i sztuczne nasadzenie drzew w strefie trzeciej, wyłączone jest z gospodarki leśnej, co powoduje niezgodność z wytycznymi z misji z 2018 roku. Do końca 2024 roku zostanie dokonana korekta projektu zintegrowanego planu zarządzania obiektem w celu usunięcia powyższych niezgodności z wytycznymi operacyjnymi i rekomendacjami misji z 2018 roku, także, jak widać my domagaliśmy się korekty tych stref, i ona została na pewnym, w pewnym momencie dokonana, ale obecnie wracamy do tej sytuacji, że to zostanie cofnięte. Stąd też, żeby już nie przedłużać, moim zdaniem powinniśmy to jasno zawrzeć w tym stanowisku, bo jeżeli w tym planie, w tym planie zintegrowanym znajdują się już zapisy korzystne, to żadna ustawa tego nie zmieni. Nie będziemy mogli tylko bazować w zakresie tego planu. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Dziękuję bardzo, znaczy ja mam tylko taką wątpliwość, że my odnosimy się w tym stanowisku tylko i wyłącznie do projektu ustawy o obiekcie światowego dziedzictwa. Mi się wydaje, że to, o czym pan mówił, jest w tym stanowisku zawarte. Natomiast, to pan mówił już o szczegółach. Podejrzewam, że większość z nas tych szczegółów w tej chwili nie rozumiała i to jest już pewnie fachowcy nad tym powinni dyskutować. Mamy tutaj jasno w swoim stanowisku zapisane, że negatywnie opiniujemy ten projekt. Mamy moim zdaniem bardzo dobrze zapisane, że oczekujemy odszkodowań, że oczekujemy też finansowego wsparcia do rozwoju strategii gmin Powiatu Hajnowskiego, którą przyjęliśmy. I zapisujemy, że deklarujemy wspólne są prace nad projektem, no, i też w punkcie i jasno stwierdzamy, że nie był konsultowany ze społeczeństwem. Więc mi się wydaje, że bardzo ogólnie, tak jak powinna chyba brzmieć uchwała Rady. Natomiast szczegóły to są już do dyskusji, jeżeli, miejmy nadzieję, takie zespoły zostaną powołane. Natomiast, odnośnie tego zintegrowanego planu zarządzania obszarem objętym UNESCO to my już też podejmowaliśmy stanowisko i tam było stanowisko negatywne też do tego, do tego projektu, także, i oczywiście, jeżeli to jest formalny wniosek, to to ten wniosek przegłosujemy. Natomiast moim zdaniem powinniśmy przyjąć ten projekt w tej formie, w jakiej został nam przedstawiony przez wójtów i burmistrza, czy i pana starostę. Proszę bardzo, pan radny Ostapczuk.

Radny Roman Ostapczuk: Dziękuję, panie przewodniczący. Gwoli uzupełnienia, każdy z nas pewnie miałby zastrzeżenia i każdy wolałby zrobić swoje zapisy. Ale wróć do tego, co pan przewodniczący powiedział przed chwilą. To nasi przedstawiciele, burmistrz, starosta i wszyscy wójtowie wypracowali to stanowisko jako wspólne i nie chciałbym, żebyśmy nawet literę w tym zmieniali. To nie jest czas na to, żebyśmy przerzucali się, co chcemy więcej czy mniej. Był czas, bo pamiętacie, tak, jak tutaj też jest zawarte. W dniu 13 lutym odbyło się to spotkanie. Chwilę potem właśnie nasi przedstawiciele wypracowali to nasze stanowisko, które dzisiaj będziemy przyjmować. I był czas, żeby wójtowie z naszych gmin, burmistrzowie i starosta nanosili poprawki wspólnie, a nie teraz każdy z radnych będzie swoje dodawał do tego. Uważam, że nie na tym rzecz polega i powinniśmy, tak jak i wszystkie pozostałe gminy, jeżeli leży im na sercu dobro Puszczy, przyjąć to stanowisko. A co do szczegółów, jeżeli dojdzie do konsultacji, jak najbardziej będziemy chyba wszyscy wtedy uczestniczyć i na ten temat rozmawiać. Dziękuję bardzo.

Radny Jan Korcz: Ja mam pytanie do pana Gutowskiego. To znaczy, że stanowisko Rady Gminy Białowieża będzie uzupełnione o to, o czym pan mówił. Inne niż te co tu mamy wspólne? To po co ma być wspólne?

Radny Mateusz Gutowski: Znaczący, ale to stanowisko z tego co wiem, to już jest podjęte i zostało uzupełnione po prostu w czasie obrad sesji ostatniej uzupełnili radni. Z tego, co wiem. Ja go wprawdzie nie widziałem, dlatego mówię, że nie wiem, co w nim jest. Więc nie czuję się tutaj jakby jakimś wychodzącym przed szereg. Moja uwaga jest stricte merytoryczna, żeby tam w Ministerstwie Środowiska wiedzieli, że my mamy też baczenie na ten zintegrowany plan, bo może ja zbyt przed zbyt się rozgadałem. UNESCO wymaga wypracowania tego

planu, dopiero później ustawy i jeżeli w tym planie będą niekorzystne zapisy, to w ustawie też się one będą musiały znaleźć. Dlatego ja bym to łączył. Bo ta ustawa, która się teraz pojawiła- nie wiadomo, skąd ona się pojawiła- nie ma takiego wymogu UNESCO. Dopiero po opracowaniu, po opracowaniu zintegrowanego planu, Państwo nasze ma obowiązek dostosować inne ustawy, żeby były zgodne z tym planem, lub właśnie stworzyć jakąś tam specjalną specustawę. Tak więc stąd moja uwaga, może błędna, ja się, ja się, ja się nie upieram, choć ja to ten wniosek podtrzymuję, że też rzeczy muszą ze sobą korelować. A tak jak mówię, wiem, że w Gminie Białowieża na sesji Rady Gminy ostatnio radni dodali tam chyba dużo od siebie nawet, ale przyznaję się, nie czytałem.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: To znaczy powiem tylko tyle, że my takiego stanowiska oficjalnego, a pani Starosta może, bardzo proszę.

Wicestarosta Joanna Kojło: Panowie przewodniczący Państwo radni, panie Mateuszu, ale pan wójt był na spotkaniu i no, przykro, ale przecież nie mamy tego innego, przyjęliśmy takie stanowisko, jakie przedstawiliśmy. Ogólnie rzecz biorąc, negatywnie opiniujemy, i to powinno, jeżeli już, to tak jak pan przewodniczący, jak radny powiedział, że też szczegóły już będą w trakcie procedowane, także dziękuję.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Co nie wyklucza, że radni w Białowieży i pan radny Gutowski ma prawo złożyć wniosek formalny do tego projektu.

Radny Mateusz Gutowski: Ja, że tak powiem nie wypowiadam się ani za pana wójta, ani za radnych w Białowieży, bo, tak jak mówię, nie widziałem tego stanowiska, ale wiem, że one zostało zmienione. Wypowiadam się za siebie, ponieważ uważam, że to jedno zdanie nie zaszkodzi, a pomoże, ale mogą Państwo oczywiście uważać inaczej. No, ja i tak czy te stanowisko czy Państwo przyjmą moją poprawkę czy nie, to i tak będę głosował za tym stanowiskiem, bo uważam je za słuszne, tak i tyle.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Dobrze jest to formalny wniosek, pani Wiolu, czy jest on. Nie, to jest formalny wniosek. tak, panie radny. Formalny wniosek do projektu. Tak, pani Wiolu, czy jest on zapisany jakby pani mogła odczytać? Czy to jest ten, o którym nie, to bardzo proszę. Nie, ale to jedno zdanie i przerwy będziemy robić? Nie, no, to to proszę wolno podyktować i zapiszemy. Ja wiem, decyduje Rada, no, ja proponuję, żeby utrzymać to stanowisko. Jeżeli jest dopisek z Białowieży, no to pewnie pójdzie też z Białowieży z tym, z tym dopiskiem. Nie, no, to to już. A to jeszcze inny, tak. Jasne. No, to teraz jest rozumiem, to jeszcze jest inny. To, jeżeli możemy apelować do pana z prośbą o wycofanie tego wniosku, to byłoby fajnie, ale decyduje pan. Tak. No, to to, bo ja usłyszałem, że nie mamy miejsca na zapisanie tego wniosku. Czyli jest miejsce. Czyli jest możliwość zapisania. Ja usłyszałem, że nie ma. No dobrze, to bardzo proszę, to bardzo, proszę, przedyktować powolutku, może, po cichutku, potem przeczytamy a pan Janowski, a nie, dobra dobra, bardzo proszę o podyktowanie tego wniosku. Do punktu piątego. No, wszyscy jesteśmy razem na sesji. Słyszymy i widzimy tyle samo. No, ale musimy, musimy wpisać, żeby, żeby był wniosek. To jednak będę jednak apelował, żeby jednak wycofać. Skoro jest to gdzieś już w jednym stanowisku, to byśmy mieli sprawę załatwioną. To proszę przemyśleć, panie.

Radny Mateusz Gutowski: Tak, panie przewodniczący tylko tego nie ma w żadnym stanowisku, bo nie wiem, czemu państwo w tym momencie mnie traktują jakiegoś posła od wójta gminy Białowieża. Nie, to jest mój wniosek po przeczytaniu, po przeczytaniu naszego stanowiska, które dostaliśmy i po, że tak powiem, dość szczegółowej lekturze projektu ustawy i zintegrowanego planu on wybrzmiał. Ja uważam, że tak byłoby lepiej, ale jeżeli to jest problem techniczny, to ja ten wniosek wycofuję, bo nie będę nam tutaj pracy utrudniał. Więc zostawmy tak jak jest.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: To znaczy, wie pan można zrobić jeszcze inaczej. Można ten wniosek zapisać, odczytać, przegłosować, a w protokole będzie on zapisany, no że, że taki wniosek jest.

Radny Mateusz Gutowski: Nie, no, dobrze, dobra, ja się, ja się zgadzam, ja się samą intencją zgadzam.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: A my zastanowimy się nad naszym programem, bo skoro to jest program, który nie pozwala nam wpisanie dwóch zdań, no to co się z tym programem nie tak? Proszę bardzo, pan radny Janowski.

Dyrektor ZDP Mikołaj Janowski: Panie przewodniczący, pani starosto, panie i panowie radni, Szanowni Państwo, otóż, ja byłem na spotkaniu wójtów i starosty w sprawie tej tego projektu stanowiska, i przedstawiłem to na zarządzie wojewódzkim Polskiego Stronnictwa Ludowego, gdzie zarząd województwa zobowiązał nas radnych o podjęcie uchwały w sprawie negatywnej opinii ustawy o podjęcie uchwał w sprawie negatywnej opinii ustawy o obiekcie światowego dziedzictwa UNESCO, przedstawionej na Senackiej Komisji środowiska i klimatu w dniu 13 lutego 2024. Popieramy tutaj jako radni stanowisko mieszkańców, Rady Powiatu oraz Gmin Powiatu Hajnowskiego w sprawie powyższej. Projekt ustawy nie był dotychczas konsultowany, poddany konsultacjom społecznym z mieszkańcami Powiatu Hajnowskiego. Wyrażamy sprzeciw wyłączeniu prywatnych nieruchomości pod obszar chroniony oraz objęcie ich strefą buforową. Nie będę czytał wszystkiego. Uważamy na koniec, że Puszcza Białowieska powinna łączyć wszystkie strony społeczne, a nie być powodem do konfliktu. Dlatego wnosimy o wycofanie projektu ustawy i wspólne rozpoczęcie prac nad w temacie Puszczy Białowieskiej, podpisali, Wojciech Grochowski, Mikołaj Janowski, Cezary Cieślukowski, Jerzy Leszczyński, Bogdan Dyjuk. Chcę podkreślić, że 25 marca sejmik Województwa Podlaskiego podejmie, mamy nadzieję, że podejmie stanowisko w sprawie poparcia stanowiska podjętych tutaj przez Radę, Rady gminy i Powiat Hajnowski, czyli 25 marca takie stanowisko będziemy chcieli zaprezentować. I na koniec chcę powiedzieć, to my mieszkańcy tego regionu, mieszkańcy Puszczy Białowieskiej, wraz z leśnikami puszczy chroniliśmy od pół wieku, prawników i ta Puszcza była chroniona bardzo dobrze. To przez ekologów czy pseudo ekologów ta Puszcza została doprowadzana do obecnego stanu, to oni odpowiadają za obecny stan Puszczy Białowieskiej. To nas dzisiaj się poucza, jak chronić Puszczy Białowieską. Dzisiaj minister środowiska i klimatu powinien zaangażować naszych leśników i mieszkańców, i my powinniśmy uczyć całą Europę, jak chronić, chronić przyrodę, bo tą przyrodę w Puszczy Białowieskiej myśmy z leśnikami bardzo dobrze chronili. Dziękuję bardzo.

Radny Krzysztof Petruk: Panie przewodniczący, pani Starosto, Wysoka Rado, kiedy otworzyłem materiały na dzisiejszą sesję i zobaczyłem stanowisko samorządu Powiatu Hajnowskiego, to tak, szczerze mówiąc, zacząłem się zastanawiać, kto przygotował taki gniot. Dlaczego o tym mówię w taki sposób? Dlatego, że wcześniej czytałem stanowisko zarządu wojewódzka Województwa Podlaskiego. A tym bardziej, że dzisiaj przed chwilą radny Janowski przedstawił stanowisko klubu radnych. I ta forma, która została użyta, że tak powiem do naszego stanowiska, dziwię się, że była wypracowana przez wójtów, bo przypomina mi tak taką wypocinę, punkty, które mniej więcej można było wstawić, ale równie dobrze każdy z nas mógłby wstawić zupełnie inne punkty, na przykład o nadleśnictwach, na przykład o turystyce, a mamy 5 punktów, do których mamy się teraz odnieść no, i pewnie się odniesiemy, tak jak jest we wstępie projektu tego stanowiska. Ja pozwoliłem sobie przygotować jako tylko przykład stanowiska, które bym wolał, żebyśmy głosowali. Wiem, że przyjmujemy to stanowisko, bo raczej wszyscy jesteśmy zgodni, że to, co się działo w Warszawie i to co potem przedstawiono na forum, że nasi samorządowcy nie potrafili odpowiedzieć nic konkretnego. Zresztą trudno się dziwić, bo mówiłem na poprzedniej sesji, że jeżeli dostajemy dokument, prawie tam 40

stronicowy, to rzeczywiście trzeba poświęcić na to trochę czasu. A ja sobie przygotowałam takie proste stanowisko, które w mojej ocenie lepiej by zabrzmiało niż tutaj te, te wypunktowanie, że na przykład zwracamy pełne odszkodowanie za szkody zwierzęce. No, szczerze mówiąc, teraz dziwne, że my w imieniu naszych mieszkańców- a o tym mówi następne stanowisko- musimy, że tak powiem- błagać o to, żeby mieszkańcy dostawali wyrównanie za to, co się zadziało na ich polach. I moje stanowisko znaczy- przepraszam taki przykład stanowiska: Rada Powiatu Hajnowskiego, po zapoznaniu się z projektem ustawy o obiekcie światowego dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska, negatywnie opiniuje projekt ustawy, wyrażając jednocześnie stanowczy sprzeciw wobec wykluczenia z prac legislacyjnych na etapie tworzenia projektu zainteresowanych podmiotów, a przede wszystkim samorządów, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców i mieszkańców. Opracowanie projektu ustawy przez podmiot zewnętrzny. I tutaj tak idealną wstawkę. Tak naprawdę nikt mi nie powiedział, kto projekt tej ustawy przygotował, czy to ta organizacja pozarządowa, czy to senatorowie, czy ktoś inny? Bez szerokich konsultacji społecznych należy uznać za niedopuszczalne. Ze swojej strony, deklarujemy wspólną pracę nad nowym projektem ochrony Puszczy Białowieskiej, odpowiadającym realnym potrzebom zarówno lokalnych samorządów, przedsiębiorców, mieszkańców, jak i problemów w zakresie ochrony Puszczy. I to jest stanowisko, jeżeli spojrzycie to, co otrzymaliśmy od pana Mikołaja, mniej więcej się pokrywa, że tak powiem z ogółem, ale takie stanowisko zostało wypracowane. Mamy 5 punktów. I jeszcze raz podkreślę: każdy z nas mógłby coś do tych punktów pododawać, tak jak przed chwilą tutaj padło. Ale zabrakło mi też jednego, że od chwili, kiedy wiemy o projekcie tej ustawy, ani razu nie spotkaliśmy się tutaj wszyscy na jakimś takim spotkaniu roboczym. Czyli inaczej rzecz biorąc, nie wiem jaki jest poziom wiedzy nas wszystkich na temat projektu tej ustawy. I szkoda, że musimy podejmować taką, takie stanowisko, właśnie, jakby w ostatnim momencie, jako podsumowujące, bo rzeczywiście nie powinno być tak, jak kiedy do tej pory, że rzeczy o czym przepraszam, zapewniała pani minister, że nie będą rzeczy dotyczące Puszczy Białowieskiej podejmowane w Warszawie. Tak słyszałem, ale czy to, jak to wygląda, to widzimy chyba. Dziękuję.

Radny Mateusz Gutowski: Obiecuję, Panie przewodniczący, że ostatni raz w tym punkcie. Znaczący kto jest twórcą tej ustawy? Z moich rozmów dość energicznych z panem senatorem Gawłowskim na Twitterze, wynika, że Pracownia na Rzecz Wszystkich Istot. Zarzuciłem, że nie czytał tego projektu ustawy, to odpisał mi, że jak on go nie czytał, jak go sam pisał. Ja tylko jeszcze na jedną rzecz chciałbym zwrócić uwagę, bo my tu mówimy, że jesteśmy, znaczy, jesteśmy gotowi usiąść, rozmawiać o jakiejś tam nowej ustawie, i tak dalej. Tylko zauważmy, że od 27 lat, 28 lat to samorzady ustępują, kto by nie rządził, to nie ma znaczenia, i to samorzady ustępują, cofają przy rozmowach o Puszczy, i to i, wtedy to nie ma nic wspólnego z definicją kompromisu, bo kompromis polega na tym, że jedna strona trochę ustępuje w jakiś punktach, i druga strona ustępuje trochę w jakiś punktach, a to my tak naprawdę musimy ustępować cały czas. Kto by nie rządził my ustępujemy, a nie druga strona.

Radna Olga Rygorowicz: Tutaj nie zgadzam się z panem. Byłam tyle lat samorządowcem i cały czas nie ustępowaliśmy. No, nikt nas nie słuchał. Dobrze, pan powiedział, że ja jeszcze dodam od prawa do lewa. Nikt nas nie słuchał, naszych postulatów, nie słuchał naszych uwag, a my nie zgadzaliśmy się, no, nie mieliśmy głosu. I nadal jest to praktykowane. Dziękuję.

Radny Roman Ostapczuk: Panie przewodniczący, kończąc tą dyskusję, wszyscy wiemy, że bez rządzących poprzednich, dzisiejszych, nie zadziałałoby się to, co się zadziało w Senacie, skoro było przygotowywanym przez 3 lata, to teraz tylko przewalanka wyborcza, kto za tym stoi, kto weźmie odpowiedzialność. Ale to, jeżeli będziemy wprowadzać w każdej gminie po słowie, dodajemy, odejmujemy, to, wykorzystają przeciwko nam, o czym przed

chwilą była mowa. Musimy wystąpić jako całość. Jeżeli wyczują jakąś ryś, że można w to wejść, to będą nas dzielić. Więc, przyjmujemy stanowiska, wypracowujemy je, i tu zgadzam się Krzysiek, z tobą, że szkoda, że nie było szerokich rozmów, ale idą, słuchajcie wybory, więcej już sesji nie będzie. Więcej nie będzie już rozmów tutaj w komisjach. Możemy wrócić do tego jako mieszkańcy, ci, co po nas przyjdą, ale po wyborach. Dzisiaj musimy pokazać, że jesteśmy jednością i przyjmijmy stanowisko we wszystkich gminach i powiecie, w mieście Hajnówka, w mieście Kleszczelach, tak jak nasi przedstawiciele, to wynegocjowali między sobą i ustalili. Dziękuję bardzo.

Radny Mirosław Romaniuk: Panie przewodniczący, Wysoka Rado, znaczy ja tutaj chciałbym odnieść się do też przedmówców. Rzeczywiście dostaliśmy ten projekt, no, podobnie, tak jak powiedzmy projekt stanowiska, podobnie, jak jak nasi samorządowcy na parę dni przed Komisją Senacką. I tutaj przeczytałem to jest to bardzo krótkie, bardzo lakoniczne. Rozumiem, że jest to wypracowany przez samorządy, natomiast de facto to czas obliguje i nie obliguje czas, bo i trzeba się śpieszyć, jak też wydawało mi się, że z tym można by poczekać do nowego rozdania, do nowych wyborów. I wtedy rzeczywiście ten wniosek powinna nowa Rada tym się rzeczywiście zająć. W tym, w tym, w tych projektach, no brakuje, przede wszystkim brakuje konkretów. To tak jak tutaj usłyszałem dzisiaj, że że zarzucono naszym samorządowcom brak jakichś przygotowania, z czym przyjechali. Rzeczywiście było może krótko, krótki okres, na to. Mimo wszystko, tyle, tyle, słuchajcie tyle czasu ten problem i tutaj o tym się rozmawia, w powiecie, w samorządach, jak ten rzeczywiście nasz powiat ma wyglądać i jaki, jakie, jak w ogóle jakaś wizja. Dzisiaj jesteśmy, mamy przyjąć projekt uchwały rzeczywiście, starosta nie ma dzisiaj, na dzisiejszym, na dzisiejszej sesji. Ja rozumiem, że on, ja rozumiem, że on jest po prostu na ważnym spotkaniu, ale taką sesję można było zarówno zrobić i jutro, kiedy już starosta będzie, jak też w poniedziałek, kiedy to starosta będzie. Ja może tutaj tu punkt 2 mówi, natomiast słuchajcie punkt 3 tej oto tego projektu uchwały: oczekujemy na ustawowe zapewnienie środków na realizację programu ponadlokalnej strategii rozwoju gmin Powiatu Hajnowskiego, powiatu i Powiatu Hajnowskiego na lata 2022 -30. No, rzeczywiście, ja bym chciał też usłyszeć, jakie to, jakie to zostały wypracowane, jakie tu stanowiska. No, no, no, no, oczywiście, jak ten nasz powiat ma wyglądać, jak nasz powiat ma wyglądać, jak ma się rozwijać, w którą stronę, co, co? Czy my policzyliśmy, ile, bo chcemy pieniędzy, chcemy, żeby się rozwijał. Czy wiemy, z jakimi pieniędzmi, z czym idziemy? Tak pytam, nie, no tak jakieś cele słuchajcie, musi być, musimy mieć policzone, musimy wiedzieć, co chcemy zrobić, jak będziemy, w którą stronę. I mi tego po prostu w tym wszystkim brakuje. Dziękuję.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Panie radny z szacunkiem do pana. Jeżeli pan nie chodził na sesje przez tyle, tyle lat, gdzie opracowywaliśmy strategię rozwoju Powiatu Hajnowskiego, gdzie to wszystko jest zapisane o czym pan mówił. I pan teraz wobec wszystkich mieszkańców głośno w telewizji mówi pan, że pan nie zna strategii, którą uchwaliliśmy. Pan nie zna, bo Pana wtedy nie było, bo Pan nie pracował. jeszcze raz z ogromnym szacunkiem, my się bardzo dobrze znamy od dłuższego czasu, ale nie mogę tego słuchać. Osoba, radny, który nie przychodził na sesję, nie pracował, nie przychodził na Komisję, nie zapisał się do żadnej merytorycznej komisji, teraz mówi, że on nic nie wie, i ma o to pretensje, bo starosta dzisiaj nie ma. No, Szanowni Państwo no jest jakiś pewien poziom, którego nie możemy, nie możemy przekroczyć. Ja wiem, że to jest ostatnia sesja przed wyborami. No, jeszcze nie ostatnia sesja w tej kadencji, bo będziemy się spotykali pewnie w kwietniu na normalnej sesji, zgodnie z kalendarzem. Ale może zakończmy tą dyskusję, bo to, co w tej chwili się dzieje, to zaczyna być żenujące. No, jeżeli ktoś mówi, że on nic nie wie, a nieostatnia nie było go na sesjach, przepraszam, proszę, proszę, może pan odpowiedzieć.

Radny Mirosław Romaniuk: Panie przewodniczący, proszę mi nie zarzucać, że ja nie wiem, natomiast ja pytam, proszę, chcę, żeby mieszkańcy też usłyszeli dzisiaj, co pod tym się kryje, pod tymi, pod tymi hasłami tutaj przedstawionymi. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Więc jeszcze raz panu radnemu wyjaśnię, co tu się kryje. Projekt ustawy dotychczas nie był poddany konsultacjom społecznym z mieszkańcami Powiatu Hajnowskiego. Protestujemy przeciwko temu, o czym pan mówił pan Gutowski, o tym mówił pan Petruk, wszyscy inni radni, że nie konsultuje się z nami ustaw, rozporządzeń dotyczących Parku Narodowego, o tym mówiliśmy na spotkaniu z panią minister, i tak dalej, i tak dalej. Nie wyrażamy zgody na wywłaszczenia prywatnej nieruchomości. Mamy tu zapisane strefę buforową powinny określać granice własności skarbu państwa, nie prywatne, tylko skarbu państwa. To chyba jest zrozumiałe. Oczekujemy na ustawowe zapewnienie środków na realizację ponadlokalnej strategii rozwoju gmin Powiatu Hajnowskiego i Powiatu Hajnowskiego na lata 2022- 2030. Strategia została na spotkaniu z panią minister w Białowieży przekazana. Ministerstwo Ochrony, Środowiska i Klimatu ma naszą strategię. My nad tą strategią pracowaliśmy, nie tylko my, wszystkie gminy, bo przypomnę, że to jest ponadlokalna, to jest nie tylko powiatu, ale w to wchodziły wszystkie gminy, pracowali nad tym radni, pracowali urzędnicy, była możliwość konsultacji społecznych, były przeprowadzane badania. To trwało, chyba że 2 lata, więc nad tym pracowaliśmy. Mieliliśmy spotkanie po sesji, tylko pana nie było wtedy, z przedstawicielem, który wykonywał ten projekt, podpowiadał nam mówił, mówił o pieniądzach, które pozyskiwane, bo o tym też nie mówimy. Ale, Szanowni Państwo, podobny problem mają na przykład gminy w okolicach Bełchatowa, gdzie będzie likwidowana kopalnia węgla kamiennego, będzie elektrownia. Oni dostali miliardy złotych na rozwój i tu my, w tym mówimy, o tym mówiliśmy. Pełne terminowe wypłaty odszkodowania. Zawsze będziemy to powtarzali, bo to jest istotne dla rolników i pewnie dla pana jako prowadzącego gospodarstwo rolne, bo też w imieniu Pana występujemy, bo w okolicach Tyniewicz widziałem stado, chyba ponad setkę żubrów, pewnie, i przy Nowym Koninie też od czasu do czasu drepcze. I punkt 5 też jest chyba zrozumiałą, deklarujemy wspólną pracę nad nowym projektem ochrony Puszczy Białowieskiej. Mam nadzieję, że pan radny zrozumiał, bo rozumiem, że na pewno mieszkańcy doskonale wiedzą co jest zapisane w tych punktach i doskonale rozumieją, o czym te punkty mówią.

Radny Mirosław Romaniuk: Znaczący, ja tylko mogę powtórzyć jeszcze raz, że to są rzucone hasła bez rozwinięcia. Dziękuję.

Radny Krzysztof Petruk: Panie przewodniczący, Wysoka Rado, ad vocem do wypowiedzi Mirka Romaniuka. Gdyby nasi samorządowcy dostali 3 dni czy 4 dni wcześniej te dokumenty, to myślę, że ich wypowiedzi, z całym szacunkiem dla nich, byłyby bardziej wyważone i przygotowane. Tak myślę, że pan Janowski, pan chyba chciał coś w tym momencie powiedzieć, bo, o ile pamiętam z relacji naszych wójtów, zostali oni zaskoczeni w ogóle tym, że zostali zaproszeni na konferencję, a dostali gotowy dokument, Co więcej należałoby wspomnieć taki, taką jedną, bardzo prostą rzecz. Nie wiem, może ktoś z Państwa zobaczył, czy ktoś z Państwa widział te załączniki do projektu ustawy, które są jednym z bardzo ważnych rzeczy, bo mówiących na przykład o granicach, o strefach i tak dalej. Ale jest na razie cisza. Także tutaj rzeczywiście tej naszej, jakby debaty wspólnej zabrakło, bo tak jeszcze raz podkreślę, każdy z nas ma różne spojrzenia. Dla innych pewne rzeczy są ważniejsze, a dla innych nie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Szanowni Państwo, jeśli mogę zaproponować, panie radny może przystąpić do dyskusji, bo chyba już mówimy, powtarzamy w kółko to samo, a powtarzanie w kółko naprawdę nie rozwiąże problemu. Jeśli nie, nie, nie, nie będę widział sprzeciwu, to przystąpimy do przegłosowania stanowiska. Nie widzę. Przechodzimy do głosowania stanowiska. Przepraszam, mamy jeszcze, a nie poprawka została

wycofana. Jesteśmy w punkcie 4, przechodzimy do głosowania stanowiska samorządu Powiatu Hajnowskiego. Wyrażenie opinii o projekcie ustawy o obiekcie światowego dziedzictwa UNESCO puszcza Białowieska. Kto z pań i panów radnych jest za przyjęciem projektu stanowiska? Proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie przycisku. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Za głosowało 13 radnych, 2 radnych wstrzymało się od głosów. Stanowisko zostało przyjęte.

Głosowanie w sprawie Stanowisko Samorządu Powiatu Hajnowskiego w sprawie wyrażenia opinii o projekcie Ustawy o Obiekcie Światowego Dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska. - czas głosowania: 14 marca 2024, godz. 13:53, wyniki: ZA: 13, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 2, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 1

Wyniki imienne: Piotr Filimoniuk (ZA), Jarosław Gerasimiuk (ZA), Alla Gryc (ZA), Mateusz Damian Gutowski (ZA), Jan Korcz (ZA), Krystyna Koško (ZA), Mirosław Łukianiuk (ZA), Lech Jan Michalak (WSTRZYMUJĘ SIĘ), Tamara Moroz (ZA), Roman Ostapczuk (ZA), Krzysztof Eugeniusz Petruk (ZA), Mirosław Romaniuk (WSTRZYMUJĘ SIĘ), Piotr Rybak (ZA), Olga Rygorowicz (ZA), Eugeniusz Saczko (ZA), Andrzej Skiepkó (NIEOBECNI)

Stanowisko Samorządu Powiatu Hajnowskiego w sprawie wyrażenia opinii o projekcie Ustawy o Obiekcie Światowego Dziedzictwa UNESCO Puszcza Białowieska

z dnia 14 marca 2024r.

Do punktu 5-go:

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Przechodzimy do punktu 5, stanowisko w sprawie szkód powodowanych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową (żubry) na terenie Powiatu Hajnowskiego. My już takie podobne stanowisko przyjmowaliśmy wcześniej, było ono może bardziej ogólne w związku z tym były tam pewne zarzuty do tego stanowiska. W związku z tym, grupa osób, którzy, rolnicy i radni, którzy przygotowywali to stanowisko, poprzednie, przygotowali ponowne stanowisko z prośbą, żebyśmy to stanowisko przegłosowali i przekazali odpowiednim służbom. Ja teraz pozwolę sobie na odczytanie tego stanowiska. Stanowisko Rady Powiatu z dnia 14 marca 2024 roku w sprawie szkód powodowanych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową w nawiasie żubry na terenie Powiatu Hajnowskiego. W związku z nieprzemijający problemem, z jakim mierzy się społeczność gmin Powiatu Hajnowskiego, spowodowanym coraz powszechniejszym bytowaniem i żerowaniem na terenach zagospodarowanych rolniczo zwierząt objętych ochroną gatunkową żubry, a, co za tym idzie, w związku ze skargami wpływającymi do władz samorządowych Powiatu Hajnowskiego w temacie zarządzania populacją zwierząt objętych ochroną gatunkową oraz w sprawach dotyczących szacowania szkód i wypłat odszkodowań, Rada Powiatu Hajnowskiego widzi konieczność ponownego przedstawienia swojego stanowiska w sprawie szkód powodowanych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową, głównie żubry, w celu wsparcia ludności lokalnej. Ponawiamy apel wyrażony już w zajęтым stanowisku Rady Powiatu Hajnowskiego z dnia 29 czerwca 2023 roku w sprawie szkód powodowanych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową- żubry, wilki- na terenie Powiatu Hajnowskiego. Kierujemy go do odpowiednich władz właściwych organów z prośbą o pochylenie się nad problemem i opracowanie szeroko pojętych zmian systemowych i prawnych z perspektywą na lata mierzących się z głównymi bolączkami dotyczącymi rolników, jak i dających odpowiedź

Szczegółowy przebieg obrad odzwierciedla nagranie z XLVI sesji Rady Powiatu VI kadencji z dnia 14 marca 2024r., które udostępnione jest na głównej stronie internetowej Powiatu Hajnowskiego www.samorząd.gov.pl/web/powiat-hajnowski oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Powiatu Hajnowskiego, w zakładce – protokoły Rady Powiatu, za pośrednictwem kanału YouTube.

społeczności lokalnej, jak będą wyglądały działania związane z ochroną żubra i jakie skutki przyniesie ona za kilka, kilkanaście czy kilkadziesiąt lat. Z powodu rosnącej liczebności stad i coraz powszechniejszym występowaniem żubr w poszukiwaniu pożywienia, przekracza granice dotychczasowych naturalnych terenów bytowania, wchodząc na tereny zagospodarowane, rolniczo, pola, uprawne, użytki zielone oraz na tereny zamieszkałe, powodując szkody i straty w uprawach i mieniu. Przegęszczenie populacji nie pozostaje bez wpływu na stan gatunkowy, na sam gatunek objęty ochroną, niesie negatywne skutki dla zwierząt i ma zdecydowany wpływ na ich dobrostan, na przykład poprzez zmniejszenie dostępnych zasobów naturalnego pożywienia przypadających na jedno zwierzę czy bardzo duże ryzyko, wystąpienie i szybkiego rozprzestrzenienia się chorób zakaźnych wśród żubrów. Należy zwrócić również uwagę na fakt, iż chore żubry, poprzez kontakt z bydłem domowym, stają się realnym zagrożeniem i stanowią źródło jego zakażenia. Poszkodowani rolnicy zgłaszali władzom samorządowym i przybliżali problemy, na jakie napotykają, związane z procedurami odszkodowawczymi, uprościć procedury, metodologię oszacowania szkód, godziwe odszkodowania za poniesione straty długotrwałymi, długotrwałymi postępowaniami sądowymi w przypadku braku zgody na ustaloną wysokość odszkodowania. Usprawnienie schematu wypłat odszkodowań, czasem oczekiwania na wypłatę przyznanego odszkodowania - chodzi o szybkość wypłaty - czy też nie niewystarczającymi działaniami prewencyjnymi. Mającymi ustrzec mienie poprzez zastosowanie skutecznych środków ochrony przed szkodami, zanim te wystąpią. Właściwym byłoby uproszczenie procedury odszkodowawczej w celu zachęcenia rolnika do rzetelnego zgłaszania wszystkich szkód, aby uzyskać wiarygodny obraz, obraz skali problemu, na przykład poprzez możliwość kilkukrotnego zgłaszania, szacowania szkody na określonym obszarze, o ile zaistnieje taka konieczność, bez konieczności każdorazowego składania wniosku o odszkodowanie. Jeden wniosek na koniec sezonu. Urealnienie kwoty odszkodowania za szkody w uprawach poprzez zastosowanie, w procedurze ustalania rozmiaru szkody, wydajności uprawy z jednego hektara na podstawie polisy ubezpieczeniowej rolnika. Dopiero, w przypadku braku polisy, uwzględnić wydajność z jednego hektara na podstawie szacunków. Oceniając rozmiar szkody, stosować uśrednione stawki ogólnopolskie przy ustalaniu ceny płodu rolnego, który uległ szkodzie. W związku z długotrwałymi procedurami sądowymi w przypadku braku zgody na ustaloną wysokość odszkodowania stworzenie możliwości wcześniejszej weryfikacji poprawności szacowania szkody, bo po zgłoszeniu przez poszkodowanego uzasadnionych uwag do protokołu z oględzin szkody. Planowanie i zabezpieczenie, w roku poprzedzającym odpowiedniej kwoty na wypłatę odszkodowań, umożliwiającej wypłatę tychże już w roku zaistnienia szkody. Wzrastająca liczebność stada wolnościowego żubra i jego przemieszczanie na tereny zajęte pod działalność rolniczą sprawia, iż koniecznym jest stworzenie mechanizmu, dzięki któremu można byłoby zapobiegać lub w znacznym stopniu ograniczać wyrządzane szkody, na przykład poprzez: określenie docelowej liczebności stada w celu minimalizowania sytuacji konfliktowych, biorąc pod uwagę jakość i dostępność naturalnych żerowisk i pojemność siedlisk. Stworzenie systemu relokacji w celu zmniejszenia populacji na danym terenie, o czym mowa między innymi w propozycji planu działań na rzecz żubra w krajach Unii Europejskiej opracowanej przez profesor doktor habilitowaną Wandę Olech - Piasecką, Kajetana Pyrzanowskiego, Daniela Klicha, Stowarzyszenie Miłośników Żubrów 2023 rok. Skuteczniejszy monitoring stada, do którego dostęp mógłby mieć zainteresowany rolnik w celu śledzenia przemieszczania się zwierząt, jak największa liczba opasek telemetrycznych, możliwość racjonalnego płoszenia zwierząt bez konieczności uzyskiwania zgody właściwego organu. Wypracowanie skuteczniejszych sposobów zabezpieczenia upraw i płodów rolnych przed szkodami powodowanymi przez zwierzęta. W oparciu o znajomość stałych tras przemieszczania się stad, stworzenie strefy buforowej, w której, za odpowiednimi dopłatami, rolnicy będą siał trawy,

zboża, kukurydzę, rzepak z przeznaczeniem na pożywienie dla żubrów. Należy dążyć do sytuacji, w której skutki objęcia ochroną gatunkową żubra będą jak najmniej odczuwalne dla lokalnych społeczności rolników, a bezkonfliktowe współistnienie będzie możliwe. Trzeba zwrócić uwagę na fakt, że wypłata odszkodowań jako skutek prawny objęcia ochroną nie może być głównym środkiem ochrony przed szkodami wyrządzonymi w uprawach przez gatunki chronione, a rolnik nie może być podmiotem ponoszącym najwyższą cenę za tą ochronę. Dlatego Rada Powiatu Hajnowskiego ponownie wnosi do właściwych organów, to jest Ministra Klimatu i Środowiska, Ministra Rolnictwa, Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, Regionalnego, Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku o podjęcie skutecznych działań systemowych i prawnych w zakresie prewencji i monitoringu zwierząt objętych ochroną gatunkową żubrów oraz o pochylenie się nad aktualnymi problemami rolników poszkodowanych przez zwierzęta objęte ochroną w zakresie wprowadzenia zmian w procedurze odszkodowawczej. Naturalny konflikt między ochroną gatunkową zwierząt, a interesem gospodarczym człowieka wymaga racjonalnych rozwiązań prawnych i odpowiedniej polityki właściwych organów państwowych, aby wśród rolników wzrosło poczucie, że ich uprawy są w odpowiedni sposób chronione i zabezpieczone przed niszczeniem. Tak wygląda stanowisko. Proszę bardzo, czy ktoś chciałby w tej sprawie zabrać głos.

Radny Roman Ostapczuk: Dziękuję panie przewodniczący, ja chciałbym tylko nadmienić, że w ostatniej chwili, tak, jak gdyby złożyliśmy przed poprzednimi wyborami do poprzednio rządzących stanowisko, w którym- no delikatnie powiem- lekceważąco nam odpisano. Więc ponawiamy stanowisko do nowo wybranych. Mamy nadzieję, że pochyli się nad tematem. Do tego stanowiska, które pan przewodniczący przed chwilą przeczytał, będzie jeszcze dołączone o co poprosiłem przysłano nam o kwotach wypłaconych w ostatnich 5 latach za szkody wyrządzone w rolnictwie przez żubry. W 2019 roku było to, będę czytał bez końcówek: 446000, w 2020r. 571, w 2021r. 759, w 2022r. 1.437.000, a w 2023r. 2.163000. Widać, że tendencja jest bardzo duża. Zresztą, jako mieszkańcy to wszyscy chyba widzimy wzrost, potężny, ilości żubra. My rolnicy przeciwko żurom nie mamy nic, natomiast mamy przeciwko rządzeniu, w którym nie ma polityki długoterminowej i nie wiadomo, co będzie z nimi jutro i pojutrze. Tak, tak jak zapisaliśmy w stanowisku. Mam nadzieję, że powstanie też komórka, czy to w Parku, czy w nadleśnictwie w Hajnówce, nawet w urzędzie, czy będzie to całkowicie odrębne pomieszczenie, w którym rolnicy będą mogli składać wnioski o odszkodowanie, tudzież o szacowanie szkód tutaj na miejscu, a nie szukać gdzieś po Polsce właściciela żubra. Kuriozalnym jest, że żubr, który padnie na terenie poza puszcza, to musi się gmina nim zajmować, utylizować, jak gdyby już stracił właściciela. Takie rzeczy trzeba uregulować jak najbardziej prawnie, żeby jednak właściciel bardziej no, no, pochylił się nad problemem, który mamy na co dzień. Dodatkowo myślę, że wszystkim nam zależy na dobrostanie żubra. Jeżeli w Puszczy powinno być według różnych statystyk około 400 sztuk, a dzisiaj mamy o 1000 więcej, też według różnych sondaży i liczenia, no to o 1000 mamy za dużo. Gdzie jest dobrostan? Co właśnie z chorobami, które będą pustoszyły w razie zachorowań te zwierzęta, więc bardzo dziękuję dla pani Ani i pani Ewy, które najbardziej napracowały się nad tym stanowiskiem, i proszę Radę o przyjęcie tego stanowiska i wysłania do rządzących celem, jak myślę, dalszych również prac w perspektywie. Dziękuję.

Przewodniczący Rady Eugeniusz Saczko: Czy ktoś chciałby zabrać głos? Nie widzę. W związku z tym, przystąpimy do głosowania, kto z pań i panów radnych jest za przyjęciem stanowiska w sprawie szkód powodowanych przez zwierzęta objętych ochroną gatunkową na terenie Powiatu Hajnowskiego proszę o podniesienie ręki i naciśnięcie przycisku. Kto jest przeciw? Kto się wstrzymał? Za głosowało 15 radnych. Stanowisko zostało przyjęte.

Głosowanie w sprawie **Stanowisko w sprawie szkód powodowanych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową (żubry) na terenie Powiatu Hajnowskiego.** - czas głosowania: 14 marca 2024, godz. 14:06, wyniki: ZA: 15, PRZECIW: 0, WSTRZYMUJĘ SIĘ: 0, BRAK GŁOSU: 0, NIEOBECNI: 1

Wyniki imienne: Piotr Filimoniuk (ZA), Jarosław Gerasimiuk (ZA), Alla Gryc (ZA), Mateusz Damian Gutowski (ZA), Jan Korcz (ZA), Krystyna Kośko (ZA), Mirosław Łukianiuk (ZA), Lech Jan Michalak (ZA), Tamara Moroz (ZA), Roman Ostapczuk (ZA), Krzysztof Eugeniusz Petruk (ZA), Mirosław Romaniuk (ZA), Piotr Rybak (ZA), Olga Rygorowicz (ZA), Eugeniusz Saczko (ZA), Andrzej Skiepkó (NIEOBECNI)

Stanowisko w sprawie szkód powodowanych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową (żubry) na terenie Powiatu Hajnowskiego

z dnia 14 marca 2024r.

Do punktu 6-go:

W związku z wyczerpaniem porządku obrad Przewodniczący Rady Powiatu zamknął obrady XLVI sesji Rady Powiatu.

Protokołowała

Violetta Miniuk

Przewodniczył

Przewodniczący Rady Powiatu

Eugeniusz Saczko